

Mest in de maisrij

Betere mineralenbenutting

Rijenbemesting met dierlijke mest in mais is een methode om de nutriënten uit de mest beter te benutten. Waar moet je op letten?

Tekst: Albert-Jan Bos, Bert Snel, beiden werkzaam bij DLV Rundvee Advies – Foto's: Henk Beunk, DLV en Väderstad

Dit jaar krijgt de maïsteler te maken met lagere bemestingsnormen voor fosfaat. Zogeheten derogatiebedrijven mogen geen fosfaatkunstmest meer gebruiken voor de bemesting in de rij. Bovendien krijgen telers in het zuidelijk zand- en lössgebied te maken met een 20 procent lagere stikstofgebruiksnorm. En dus is het voor veehouders zaak om de drijfmest beter te benutten. Veehouders kunnen ervoor kiezen om minder mest naar het maïsland te brengen en meer naar het grasland voor een optimale

eiwitopbrengst op bedrijfsniveau. Rijenbemesting met dierlijke mest in maïs is een andere manier om een hogere benutting van de stikstof, fosfaat en kali uit de drijfmest te realiseren. Een aantal loonwerkers heeft hier al meerdere jaren ervaring mee. Met succes.

Over geploegd land

Als het perceel droog genoeg is om in het voorjaar over geploegd zaaiklaar land te bemesten dan heeft dit de voorkeur. Werken met slanganvoer vergroot hierbij

de mogelijkheden. Voordeel van ploegen is bovendien dat de groenbemester meteen wordt ondergewerkt. Laten de omstandigheden dit niet toe, dan is de rijenbemesting wellicht te combineren met een systeem van niet-kerende grondbewerking. Het perceel wordt dan in één werkgang, losgetrokken, bemest en zaaiklaar neergelegd. Bij deze methode is van belang dat het perceel in het najaar vlak ligt, zonder sporen. Als dit niet het geval is, dan moet – als de grond voldoende droog is – in het najaar al een grondbewerking

worden uitgevoerd: lostrekken of met een bodemlichter (Vogel & Noot) om storende lagen te verbreken. Vervolgens kan een groenbemester worden ingezaaid. Die moet dan in het voorjaar worden doodgespoten en/of ingewerkt met een schijveneg, volveldschoffel of triltand met ganzenvoet.

Twee werkgangen

Er zijn verschillende rtk-gps-systemen in omloop voor de rijenbemesting in twee werkgangen. Daarom is het van belang dat de loonwerker die de rijenbemesting uitvoert ook de mais zaait. Eerst worden de contouren van het perceel vastgelegd in het gps-systeem. Hiervoor moet de trekkerchauffeur een AB-lijn aan één van de zijdes van het perceel invoeren. Dit kan overigens ook vooraf met een quad die met een gps is uitgerust. Nadat de AB-lijn is ingevoerd, voert de chauffeur de werkbreedte van de bemester of de zaaimachine in en geeft hij aan hoe breed de kopakker moet worden. Daarna deelt het systeem het perceel in met werkgangen. Vervolgens kan de chauffeur zelf het rijpatroon op het perceel bepalen. Daarbij is het handig dat hij de werkgangen niet aansluitend hoeft te zaaien. Hij hoeft bij het keren dan niet achteruit te steken en de grond op de kopakker raakt minder verdicht.

Nadat de mest in rijen is opgebracht, is er geen grondbewerking meer mogelijk. Vandaar dat de loonwerkers vaak machines inzetten die zijn uitgerust met lagedrukbanden, hondengang, driewielige machines of machines met uitschuifbare assen. Op die manier wordt de grond nooit vaker dan één keer bereiden. Ook een slangbemester wordt veelvuldig toegepast. Dan hoeft er geen zware mesttank meer over het perceel. Let er daarbij wel op dat de losse ondergrond niet gaat schuiven. Om dat te voorkomen, is de slang tegenwoordig vaak ook uitgerust met koppelingen, zodat de slang kan rollen.

Bemesting met een kouter maakt bemesting mogelijk op twee stroken op 9 cm aan weerszijde van de zaairij en 8 tot 9 cm diep. Bemesten op twee stroken in plaats van op één heeft de voorkeur omdat je dan meer mest kunt geven, zonder het risico dat de wortels verbranden. Bij bemesting met schijven moeten de schijven voldoende bol zijn om de mest diep genoeg in te brengen. Een grote mestgift is hierbij niet mogelijk.

10 procent hogere opbrengst

Wageningen UR heeft de afgelopen 20 jaar op proefvelden breedwerpig bemesten vergeleken met rijenbemesting (zonder kunstmestfosfaat). De opbrengsten bij rijen-

bemesting lagen circa 10 procent hoger. Voor telers in Noordoost- en Oost-Nederland, waar de fosfaatbeschikbaarheid in de bodem laag is, is de minimaal tweemaal zo hoge fosfaatwerking uit de drijfmest een groot voordeel. Voor de telers in het zuidelijk zandgebied is ook de minimaal 25 procent hogere stikstofwerking een belangrijk voordeel van rijenbemesting. Voor maïstelers die ervoor kiezen om hun maïsland boven de wettelijke aanwendingsnormen te bemesten – wat ten koste gaat van de bemesting van hun grasland – is het positieve effect kleiner. Het advies is de maïs die hoeveelheid drijfmest te geven waarbij de fosfaatonttrekking wordt gecompenseerd. De eventuele restbehoefte aan stikstof en kali kan dan met kunstmest worden aangevuld.

Bewerkingskosten

De extra opbrengst is het belangrijkste economische voordeel van rijenbemesting. De bewerkingskosten zijn bij de combinatie van rijenbemesting en niet-kerende grondbewerking nagenoeg gelijk. Bij bemesten over zaaiklaarland met rtk-gps zijn de meerkosten ongeveer 50 euro per hectare ten opzichte van volveldsinjectie.